

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR KRAJOWY
ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO

Warszawa, dnia 14.01.2009 r.

BM-III-051-1336/2008/PR

BM-10700-671/08

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Senat
Biuro Frac Senackich
Wzrost: 19.01.09
354 .. podpis: JB

Pani
Krystyna BOCHENEK
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowne Pani Marszałek

Nawiązując do wystąpienia Pani Marszałek z dnia 11 grudnia 2008 r., nr BPS/DSK-043-1153/08, przy którym zostało przekazane oświadczenie Pana Senatora Zbigniewa Cichonia złożone podczas 23 posiedzenia Senatu RP w dniu 4 grudnia 2008 r. w sprawie nieprawidłowości w postępowaniach przygotowawczych i sądowych prowadzonych z udziałem Witolda Tomczaka - Posła Rzeczypospolitej Polskiej do Parlamentu Europejskiego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Prokuratura Rejonowa w Ostrowie Wielkopolskim prowadziła w przeszłości dwa postępowania przygotowawcze, w których Witold Tomczak był stroną.

Sprawa o sygn. akt 1 Ds 962/99 dotyczyła przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy Policji z Komendy Powiatowej Policji w Ostrowie Wielkopolskim podczas interwencji w dniu 26 czerwca 1999 r. i spowodowania obrażeń ciała naruszających czynności narządu ciała na okres powyżej siedmiu dni na szkodę Witolda Tomczaka, to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 157 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k.

W toku prowadzonego powyżej postępowania dnia 7 września 1999 r. Prokurator Okręgowy w Kaliszu z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim wydał postanowienie, którym na podstawie art. 48 § 1 k.p.k. nie uwzględnił wniosku Witolda Tomczaka i odmówił wyłączenia właściwych miejscowo prokuratorów Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim od prowadzenia wymienionego wyżej postępowania.

Postępowanie to zostało dnia 23 września 1999 r. umorzone na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego. Z powyższą decyzją procesową nie zgodził się Witold Tomczak składając w terminie ustawowym zawitym środkiem odwoławczy w postaci zażalenia.

W dniu 21 października 1999 r. Prokuratura Okręgowa w Kaliszu z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim za nr Dsn 537/99/Ostr. przekazała wskazany środek odwoławczy wraz z aktami sprawy, według właściwości, do Sądu Rejonowego Wydziału II Karnego w Ostrowie Wielkopolskim. Wymieniony Sąd w dniu 7 grudnia 1999 r. w sprawie o sygn. akt II Ko¹ 151/99 nie uwzględnił wywiedzionego przez Witolda Tomczaka zażalenia i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu dochodzenia.

Decyzja ta jest aktualnie prawomocna.

Natomiast postępowanie o sygn. akt 1 Ds 961/99 Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim było prowadzone przeciwko Witoldowi Tomczakowi podejrzanemu o znieważenie wykonujących czynności służbowe funkcjonariuszy Policji w Ostrowie Wielkopolskim w nocy z 25 na 26 czerwca 1999 r., to jest o czyn z art. 226 § 1 k.k.

Postępowanie to zostało w dniu 30 grudnia 1999 r. zawieszono z uwagi na oczekiwanie na decyzję Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej w przedmiocie wniosku o uchylenie immunitetu Witoldowi Tomczakowi. Następnie decyzją Prokuratora Krajowego z dnia 22 listopada 2000 r., nr PR II Dsn 36/2000/Łódź postępowanie to było kontynuowane przez Prokuraturę Rejonową Warszawa Praga – Północ w Warszawie.

Przedmiotowa Prokuratura dnia 2 lutego 2001 r. w sprawie o sygn. akt 1 Ds 508/00/I umorzyła śledztwo przeciwko Witoldowi Tomczakowi podejrzanemu o to, że:

- I. w dniu 26 czerwca 1999 r. w Ostrowie Wielkopolskim podczas kontroli drogowej znieważył wykonującego obowiązki służbowe funkcjonariusza Policji - Jacka B. w ten sposób, że użył pod jego adresem słów powszechnie uważanych za obraźliwe, to jest o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k.,
- II. w dniu 26 czerwca 1999 r. w Ostrowie Wielkopolskim podczas kontroli drogowej znieważył wykonującego obowiązki służbowe funkcjonariusza Policji – Sławomira M. w ten sposób, że użył pod jego adresem słów powszechnie uważanych za obraźliwe, to jest o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k.,
- na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – wobec niepopelnienia przez podejrzanego zarzucanego mu czynu.

Wymieniona decyzja procesowa została zaskarżona przez pokrzywdzonego Sławomira M., zaś Prokuratura Okręgowa w Warszawie postanowieniem z dnia 30 marca 2001 r. uwzględniając wywiedziony środek odwoławczy uchyliła zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa polecając uzupełnienie postępowania przygotowawczego.

Prokuratura Rejonowa Warszawa Praga – Północ w Warszawie w dniu 15 października 2001 r., po uzupełnieniu postępowania, skierowała do Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim akt oskarżenia w sprawie o sygn. akt 1 Ds 118/01/I przeciwko Witoldowi Tomczakowi oskarżonemu o to, że:

- I. w dniu 26 czerwca 1999 r. w Ostrowie Wielkopolskim podczas kontroli drogowej znieważył wykonującego obowiązki służbowe funkcjonariusza Policji - Jacka B. w ten sposób, że użył pod jego adresem słów powszechnie uważanych za obraźliwe, to jest o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k.,
- II. w dniu 26 czerwca 1999 r. w Ostrowie Wielkopolskim podczas kontroli drogowej znieważył wykonującego obowiązki służbowe funkcjonariusza Policji

– Sławomira M. w ten sposób, że użył pod jego adresem słów powszechnie uważanych za obraźliwe, to jest o przestępstwo z art. 226 § 1 k.k.

Postępowanie karne aktualnie toczy się przed ww. Sądem Rejonowym za sygn. akt II K 689/01. W sprawie było wyznaczonych 31 rozpraw. Przyczynami przerywania i odraczania rozpraw były niestawiennictwa oskarżonego i świadków oraz zmiana sędziego referenta sprawy. W dniu 1 grudnia 2008 r. zarządzono przerwę w rozprawie z uwagi na nieusprawiedliwioną nieobecność świadków – synów oskarżonego. W stosunku do jednego ze świadków w oparciu o art. 287 § 2 k.p.k. zastosowano aresztowanie na okres 30 dni, zaś w stosunku do drugiego świadka na zasadzie art. 285 § 2 k.p.k. - zatrzymanie na 48 godzin. Na skutek zażalenia świadka, Sąd Okręgowy w Kaliszu postanowieniem z dnia 23 grudnia 2008 r. uchylił tymczasowe aresztowanie. Ostatni termin rozprawy wyznaczony był na dzień 5 stycznia 2009 r. i została ona przerwana z uwagi na usprawiedliwione niestawiennictwo oskarżonego.

Aktualnie Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim wyznaczył następne terminy rozpraw na 2 i 9 lutego 2009 r.

Dodać należy, że w sprawie były wielokrotnie składane przez oskarżonego i jego obrońców wnioski o wyłączenie sędziego i o zwrócenie się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi. Wszystkie wnioski były rozpoznane negatywnie, w tym również przez II instancje sądu.

Analizując przebieg postępowania pod kątem sprawności postępowania w tej sprawie, nie stwierdzono nieprawidłowości w podejmowanych przez Sąd czynnościach, a także naruszeń prawa o jakich mowa w § 2 *ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2002 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną sądów* (Dz. U. Nr 187, poz. 1564).

Nadmieniam, że zgodnie z *art. 9 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. Nr 98 poz. 1070 z późn. zm.), Minister Sprawiedliwości jest organem, który sprawuje nadzór zwierzchni jedynie nad działalnością administracyjną sądów, czego wynikiem jest wyrażona w przepisie

art. 39 tej ustawy zasada, że czynności z zakresu nadzoru nad działalnością administracyjną sądów nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie są niezawisli. Przepis ten jest konkretyzacją wynikającej z art. 10 Konstytucji RP ogólnej zasady podziału i równowagi władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Przy czym dalsze przepisy Rozdziału VIII Konstytucji silnie akcentują odrębną pozycję ustrojową sądownictwa (tak ich niezależność - art. 173, jak i sędziowską niezawisłość).

Jakkolwiek przepisy art. 9 ustawy *Prawo o ustroju sądów powszechnych* oraz § 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 października 2002 r. w sprawie trybu sprawowania nadzoru nad działalnością administracyjną sądów (Dz. U. Nr 187 z dnia 12 listopada 2002 r., poz. 1564) dają Ministrowi Sprawiedliwości umocowanie do osobistego sprawowania zwierzchniego nadzoru nad działalnością administracyjną sądów lub przez właściwą służbę nadzoru, to jednak stosownie do przepisu art. 10 ust. 2 ustawy zasadniczej władzę sądowniczą sprawują sądy i trybunały. To właśnie dlatego w ramach czynności z zakresu nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów nie jest możliwe merytoryczne badanie zasadności decyzji procesowych podejmowanych przez sąd, a związanych ze sposobem rozstrzygnięcia sprawy.

Zasada nieingerowania w tok procesu przez organy władzy wykonawczej jest także jednym z zasadniczych wymogów uznania, że wymiar sprawiedliwości sprawowany jest przez „sąd” w rozumieniu art. 6 ust.1 *Europejskiej Konwencji Praw Człowieka*. Sąd w rozumieniu tego przepisu musi być „niezawisły i bezstronny,” a jedną z gwarancji jest odseparowanie władzy wykonawczej od władzy sądowniczej, również przed doraźnymi wpływami. Okoliczność tę wielokrotnie podkreślał Europejski Trybunał Praw Człowieka. Zabezpieczenie sądów przed wpływami władzy wykonawczej, o którym mówił Trybunał jest jedną z gwarancji do rzetelnego procesu.

Z tych powodów Minister Sprawiedliwości nie jest wyposażony w żadne środki mogące wpłynąć na sąd, celem podjęcia konkretnej decyzji procesowej.

Natomiast wszelkie skargi na sposób rozstrzygnięcia sprawy, w tym na sposób rozpoznania w trybie art. 170 k.p.k. wniosków dowodowych składanych przez Witolda Tomczaka, jako zarzuty odwoławcze, mogą być rozstrzygane jedynie przez właściwy sąd odwoławczy w drodze kontroli instancyjnej.

Ponadto wskazać należy, że Prokuratura Rejonowa w Piotrkowie Trybunalskim na skutek zawiadomienia złożonego przez Witolda Tomczaka o popełnieniu przestępstwa prowadziła postępowanie sprawdzające o sygn. akt 1 Ds 1789/99 w sprawie zaistniałego w nocy 25/26 czerwca 1999 r. w Ostrowie Wielkopolskim niedopełnienia obowiązków służbowych przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim w zakresie zabezpieczenia dowodu zaistniałego przestępstwa popełnionego na szkodę wyżej wymienionego, to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. w związku z art. 239 § 1 k.k. i art. 11 § 2 k.k.

Postępowanie to zostało zakończone dnia 15 października 1999 r. wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia. Pokrzywdzony Witold Tomczak nie godząc się z przedmiotowym postanowieniem w dniu 28 października 1999 r. złożył stosowne zażalenie.

Postanowieniem z dnia 7 czerwca 2000 r. Sąd Rejonowy Wydział II Karny w Jarocinie w sprawie o sygn. akt II Ko¹ 9/00, po rozpoznaniu wniesionego środka zaskarżenia, utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję procesową.

Nadmienić należy, iż prawidłowość przebiegu postępowań Prokuratur Rejonowych w Ostrowie Wielkopolskim i Piotrkowie Trybunalskim była w przeszłości wielokrotnie badana przez Prokuratora Okręgowego w Kaliszu z siedzibą w Ostrowie Wielkopolskim oraz Prokuraturę Apelacyjną w Łodzi w związku z kierowanymi przez Witolda Tomczaka skargami oraz w związku ze skierowaniem wniosku o uchylenie immunitetu poselskiego.

Kontrolę taką przeprowadził również Rzecznik Praw Obywatelskich za nr RPO/334964/2000/II/JN.

Zaznaczyć należy również, że na skutek złożonego do Prokuratury Krajowej przez Witolda Tomczaka w dniu 30 listopada 2006 r. zawiadomienia o popełnieniu

przestępstwa, Prokuratura Okręgowa w Ostrołęce przeprowadziła postępowanie sprawdzające w sprawie o sygn. akt V Ds 92/06.

Postępowanie dotyczyło popełnienia w październiku 2001 r. w Warszawie przestępstwa polegającego na przekroczeniu uprawnień lub niedopełnieniu obowiązków przez funkcjonariusza publicznego poprzez wywieranie bezprawnych nacisków na prokuratora z Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga-Północ w Warszawie, prowadzącego śledztwo w sprawie 1 Ds 118/01/I, co do sposobu zakończenia postępowania, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. i zostało zakończone w dniu 16 stycznia 2007 r. wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego.

Postanowienia tego nie zaskarżył Witold Tomczak i jest ono aktualnie prawomocne.

Ponadto Witold Tomczak złożył w Ministerstwie Sprawiedliwości zawiadomienie z dnia 30 kwietnia 2007 r. dotyczące bezprawnego skierowania i wykorzystania przeciwko niemu aparatu ścigania (Policji i Prokuratury) oraz prowadzenia postępowania przygotowawczego zakończonego aktem oskarżenia i kontynuowania sprawy przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim o sygn. II K 689/01, pomimo braku stosownej zgody Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Parlamentu Europejskiego.

Postępowanie sprawdzające w niniejszej sprawie za sygn. akt V Ds 257/07 przeprowadziła Prokuratura Okręgowa w Warszawie, które zakończono dnia 10 sierpnia 2007 r. wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa:

1. w sprawie nadużycia uprawnień i działania na szkodę interesu publicznego i prywatnego w dniu 30 marca 2001 r. w Warszawie przez prokuratora Prokuratury Okręgowej w Warszawie, poprzez uchylene postanowienia z dnia 1 lutego 2001 r. o umorzeniu śledztwa przeciwko Witoldowi Tomczakowi i zlecenie kontynuowania postępowania przygotowawczego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. – wobec braku znamion czynu zabronionego,

2. w sprawie nadużycia uprawnień i niedopełnienia obowiązków oraz działania na szkodę interesu publicznego i prywatnego w dniu 15 października 2001 r. w Warszawie przez prokuratora Prokuratury Rejonowej Warszawa Praga-Północ, poprzez skierowanie przeciwko Witoldowi Tomczakowi – ówczesnemu posłowi na Sejm Rzeczypospolitej, aktu oskarżenia w sprawie 1 Ds 118/01/I, zamiast umorzenia postępowania karnego - wobec braku zgody Sejmu na pociągnięcie Witolda Tomczaka do odpowiedzialności karnej, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego,
3. w sprawie niedopełnienia obowiązków i działania na szkodę interesu publicznego i prywatnego w warunkach czynu ciągłego w okresie od 20 grudnia 2002 r. do 25 maja 2007 r. w Ostrowie Wielkopolskim przez sędziego Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, poprzez prowadzenie przeciwko Witoldowi Tomczakowi - ówczesnemu posłowi na Sejm Rzeczypospolitej, a następnie posłowi do Parlamentu Europejskiego, postępowania karnego II K 689/01, pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej, w postaci braku zgody Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Parlamentu Europejskiego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego,
4. w sprawie niedopełnienia obowiązków i działania na szkodę interesu publicznego i prywatnego w warunkach czynu ciągłego w okresie od dnia 9 lutego 2007 r. do dnia 14 lutego 2007 r. w Ostrowie Wielkopolskim przez wiceprezesa Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, Przewodniczącego Wydziału II Karnego, poprzez wywieranie nacisku na sędziego prowadzącego postępowanie i polecenie przeprowadzenia rozprawy pod nieobecność oskarżonego oraz poprzez wezwanie oskarżonego do uzupełnienia wniosku o wydanie kserokopii akt sprawy II K 689/01, a następnie uznanie wniosku za bezskuteczny, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w związku z art. 12 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego,

5. w sprawie niedopełnienia obowiązków i działania na szkodę interesu prywatnego w nieustalonym miejscu i czasie przez Prezesa Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim, poprzez nie podjęcie działań związanych z podnoszonym przez Witolda Tomczaka zarzutem istnienia negatywnej przesłanki procesowej w sprawie II K 689/01, w postaci braku zgody Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Parlamentu Europejskiego na prowadzenie przeciwnemu postępowania karnego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego,
6. w sprawie niedopełnienia obowiązków i działania na szkodę interesu publicznego i prywatnego w warunkach czynu ciągłego w okresie od dnia 14 kwietnia 2005 r. do dnia 4 października 2005 r. w Warszawie przez Prokuratora Krajowego, poprzez niewłaściwe załatwienie pism Witolda Tomczaka z dnia 12 marca 2005 r. i 23 kwietnia 2005 r. oraz niezgodne z prawdą poinformowanie pismem z dnia 4 października 2005 r. nr PR II Dsn 36/2000/Ł do Przewodniczącego Komisji Prawa Parlamentu Europejskiego, iż w dniu 26 czerwca 1999 r. policjanci dokonujący zatrzymania Witolda Tomczaka byli umundurowani oraz powołanie nie mającego znaczenia dla sprawy wyroku Trybunału Konstytucyjnego, tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w związku z art. 12 k.k. - wobec braku znamion czynu zabronionego.

Z powyższą decyzją procesową nie zgodził się Witold Tomczak składając w dniu 10 września 2007 r. zażalenie. Postanowieniem z dnia 10 marca 2008 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia II Wydział Karny w sprawie o sygn. akt II Ko 2872/07 nie uwzględnił przedmiotowego zażalenia i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie z dnia 10 sierpnia 2007 r. o odmowie wszczęcia śledztwa.

Podkreślenia wymaga fakt, iż sprawy Witolda Tomczaka pozostawały i pozostają w zainteresowaniu Biura Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej za nr PR II Ko 1176/99, PR II Dsn 130/99 i PR II Dsn 36/00 (np.

pismem z dnia 11 czerwca 2008 r. za nr PR II Dsn 36/2000/W-wa udzielono Witoldowi Tomczakowi odpowiedzi, która zachowuje swoją aktualność).

Nie znalazły potwierdzenia także zarzuty skierowane przez Witolda Tomczaka wobec prokuratora Prokuratury Rejonowej w Ostrowie Wielkopolskim biorącego udział w rozprawie przed Sądem Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim sygn. akt II K 689/01, po ich uprzednim zbadaniu w trybie skargowym przez zarówno Prokuratora Okręgowego w Ostrowie Wielkopolskim (sygn. PO.I.S 051/8/08) jak i Prokuratora Apelacyjnego w Łodzi (sygn. Ap I S 051/10/08).

2 powierzeniem

PROKURATOR KRAJOWY
ZASTĘPCA PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Staszak